

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาในครั้งนี้ ได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายตามลำดับ ดังนี้
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3

สภาพการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพร้าว จากแบบสอบถาม ตามขอบข่ายงานวิชาการ 3 งาน คือ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานวัดผลและประเมินผล และงานการนิเทศภายใน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4-6

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ 3 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น ดังแสดงไว้ในหน้า 51-54

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 222)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	76	34.23
หญิง	146	65.77
2. ตำแหน่ง		
ครูผู้สอน	163	73.43
ครูวิชาการโรงเรียน	32	14.41
ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน	23	10.36
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	4	1.80
3. อายุ		
20-30 ปี	2	0.90
31-40 ปี	70	31.53
41-50 ปี	137	61.71
51 ปีขึ้นไป	13	5.86
4. อายุราชการ		
1-5 ปี	8	3.61
6-10 ปี	10	4.51
11-15 ปี	20	9.00
15 ปีขึ้นไป	184	82.88

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N = 222)	ร้อยละ
5. วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	30	13.51
ปริญญาตรี	189	85.14
ปริญญาโท	3	1.35
6. ขนาดของโรงเรียน		
จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา	76	34.23
จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน	105	47.30
จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป	41	18.47

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บท้ายของแต่ละข้อความแสดงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง (65.77) เพศชาย มีเพียง (34.23) โดยเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ (1.80) ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน (10.36) ครูวิชาการโรงเรียน (14.41) และครูผู้สอน (73.43) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีช่วงอายุ 41-50 ปีมากที่สุด (61.71) อายุช่วง 31-40 ปี (31.53) อายุ 51 ปีขึ้นไป (5.86) อายุช่วง 20-30 ปี (0.90) ตามลำดับ โดยมีอายุราชการ 15 ปีขึ้นไปมากที่สุด (82.88) รองลงมาอายุราชการ 10-15 ปี (9.00) และมีอายุราชการ 6-10 ปี (4.51) ส่วนที่เหลือ (3.61) มีอายุราชการ 1-5 ปี ด้านวุฒิทางการศึกษา ปรากฏว่าจบระดับปริญญาตรีมีมากที่สุด (85.14) ต่ำกว่าปริญญาตรี (13.51) และปริญญาโทน้อยที่สุดเพียง (1.35) และผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อยู่ในสังกัดโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน (47.30) มากที่สุด รองลงมาสังกัดโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา (34.23) ที่เหลือ (18.47) สังกัดโรงเรียนที่มีขนาดจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

สภาพการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการ

ตารางที่ 4 งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

สภาพการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม		ไม่แน่ใจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียน	194	87.39	17	7.66	11	4.95
2. กำหนดนโยบายด้านวิชาการของโรงเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น	191	86.04	17	7.21	15	6.75
3. ชี้แจงทำความเข้าใจโครงการด้านวิชาการทั้งหมดของโรงเรียนให้ครูทุกคนได้เข้าใจ	184	82.88	25	11.26	13	5.86
4. ส่งเสริมให้ครูได้เข้าใจหลักสูตร	194	87.38	20	9.01	8	3.61
5. จัดให้มีเอกสารหลักสูตรที่ครูต้องใช้ในโรงเรียน เช่น หลักสูตร โครงการสอน แผนการสอน หนังสือเรียน คู่มือหนังสือเรียน และหนังสือส่งเสริมการอ่าน	197	88.74	15	6.76	10	4.50
6. เสนอแนะการจัดครูประจำชั้นให้เป็นไปตามความถนัด	186	83.78	21	9.46	15	6.76
7. ร่วมจัดสถานที่ให้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	201	90.54	17	7.66	4	1.80
8. เสนอแนะการจัดตารางสอนของโรงเรียน	184	82.89	33	14.86	5	2.25

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สภาพการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม		ไม่แน่ใจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. เสนอแนะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน	188	84.68	23	10.36	11	4.96
10. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้ หลักสูตร	185	83.33	22	9.91	15	6.76

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บท้ายของแต่ละข้อความแสดงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียน (87.39) มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย (86.04) มีส่วนร่วมในการชี้แจงทำความเข้าใจโครงการด้านวิชาการ (82.88) มีส่วนร่วมส่งเสริมให้ครูได้เข้าใจหลักสูตร (87.38) มีส่วนร่วมในการจัดให้มีเอกสารหลักสูตร (88.74) มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ จัดชั้นเรียน (83.78) มีส่วนร่วมในการจัดสถานที่ (90.54) มีส่วนร่วมเสนอแนะการจัดตารางสอน (82.89) มีส่วนร่วมเสนอแนะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร (84.68) และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตร (83.33) ในขณะที่ครูเพียงส่วนน้อยไม่มีส่วนร่วม และไม่แน่ใจว่าตนเองมีส่วนร่วม

ตารางที่ 5 งานวัดผลและประเมินผล

สภาพการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม		ไม่แน่ใจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กำหนดนโยบายโดยทั่วไปของโรงเรียน เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การเรียน	188	84.68	22	9.91	12	5.41
2. ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถทาง การประเมินผล	182	81.98	30	13.51	10	4.51
3. จัดตารางสอบของโรงเรียนในแต่ละ ภาคเรียน	188	84.68	27	12.16	7	3.16
4. ประเมินข้อบกพร่องในการสอบของ ครั้งที่ผ่านมา	178	80.18	33	14.86	11	4.96
5. แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการประเมินผลของ โรงเรียน	184	82.88	26	11.71	12	5.41
6. จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนซ่อมเสริม แก่นักเรียน	172	77.48	28	12.61	22	9.91
7. จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็น ในการจัดทำข้อทดสอบ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด กระดาษไข กระดาษโรเนียว และวัสดุที่ จำเป็นอื่น ๆ	197	88.74	16	7.21	9	4.05
8. เสนอแนะรูปแบบการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ ผู้ปกครองทราบผลการเรียน	198	89.19	16	7.21	8	3.60

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สภาพการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม		ไม่แน่ใจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีก่อนมาปรับปรุงการสอนของครู	186	83.78	25	11.26	11	4.96
10. เสนอแนะการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน	184	82.88	25	11.26	13	5.86

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บท้ายของแต่ละข้อความแสดงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล (84.68) มีส่วนร่วมส่งเสริมให้ครูมีความสามารถทางการประเมินผล (81.98) มีส่วนร่วมในการจัดการรายสอบ (84.68) มีส่วนร่วมประเมินข้อบกพร่องในการสอน (80.18) มีส่วนร่วมในการนำผลสัมฤทธิ์มาปรับปรุงการสอน (83.78) มีส่วนร่วมในการเสนอแนะการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ (77.48) ในขณะที่มีครูเพียงส่วนน้อยไม่มีส่วนร่วม และไม่แน่ใจว่ามีส่วนร่วม

ตารางที่ 6 งานการนิเทศภายใน

สภาพการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม		ไม่แน่ใจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการนิเทศภายใน โรงเรียน	145	65.32	57	25.68	20	9.00
2. เสนอแนะบุคลากรที่จะทำหน้าที่นิเทศ ภายในร่วมกับผู้บริหาร	151	68.02	53	23.87	18	8.11
3. เสนอวิธีการนิเทศภายในโดยเลือก วิธีการที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน	157	70.72	47	21.17	18	8.11
4. เสนอแนะการประชุมก่อนเปิดภาคเรียน ของโรงเรียน	205	92.34	11	4.95	6	2.71
5. มีส่วนร่วมในการจัดทำตารางวิชาการ ให้แก่ครูผู้สอนได้ค้นคว้า	160	72.07	44	19.82	18	8.11
6. มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาหารือแก่ ครูเกี่ยวกับปัญหาการสอน	195	87.84	20	9.01	7	3.15
7. มีส่วนร่วม เสนอแนะ โครงการไปศึกษา นอกสถานที่	155	69.82	47	21.17	20	9.01
8. มีส่วนร่วมในการสร้างแบบประเมิน พฤติกรรมครู	104	46.85	96	43.24	22	9.91
9. วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการนิเทศ ภายในโรงเรียน	120	54.05	73	32.89	29	13.06

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สภาพการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน	มีส่วนร่วม		ไม่มีส่วนร่วม		ไม่แน่ใจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
10. เสนอแนะการแก้ปัญหาของการนิเทศ						
ภายในในแต่ละปีการศึกษา	129	58.11	66	29.73	27	12.16

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บท้ายของแต่ละข้อความแสดงค่าร้อยละ

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเสนอแนะการประชุม (92.34) มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาหารือกับครู (87.84) ในขณะที่ครูผู้สอนมากกว่าครึ่งหนึ่งเล็กน้อย มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การนิเทศ (65.31) มีส่วนร่วมเสนอแนะแก่บุคลากร (68.02) มีส่วนร่วมเสนอแนะวิธีการนิเทศภายใน (70.72) มีส่วนร่วมในการจัดหาตำรา (72.07) มีส่วนร่วมเสนอแนะโครงการ (69.82) มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา (54.05) มีส่วนร่วมเสนอแนะในการแก้ปัญหา (58.11) และครูผู้สอนไม่ถึงครึ่งหนึ่งมีส่วนร่วมในการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมครู (46.85) ส่วนครูที่ไม่มีส่วนร่วมและไม่แน่ใจว่าตนเองมีส่วนร่วม มีเพียงเล็กน้อย ยกเว้นความเห็นในเรื่องการมีส่วนร่วมในการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมครู (43.24 และ 9.91) และมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา (32.89 และ 13.09) และการมีส่วนร่วมเสนอแนะการแก้ปัญหา (29.73 และ 12.16) ซึ่งมีจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งของผู้ให้ข้อมูล

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะจากจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 222 ฉบับ ตอบแบบสอบถามตอนที่ 3 จำนวน 99 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 44.59 ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. งานด้านหลักสูตร และการใช้หลักสูตร

ปัญหา

1. หลักสูตรในปัจจุบันบางเรื่องไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสภาพของท้องถิ่น (17)
2. หลักสูตรมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้ครูเกิดความสับสน (9)
3. ครูขาดความเข้าใจในการใช้หลักสูตร (9)
4. ขาดเอกสารการใช้หลักสูตร (4)
5. ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน (3)
6. ครูไม่ได้สอนตามที่ตนเองถนัด (3)
7. โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาจริง แต่ยังไม่ปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง (2)
8. ขาดสื่อ อุปกรณ์การสอน (2)
9. การใช้หลักสูตรเปลี่ยนไปตามนโยบายผู้บริหาร ทำให้แนวปฏิบัติไม่แน่นอน (2)
10. ครูมีภาระงานอย่างอื่นมาก (2)
11. โรงเรียนขนาดเล็กมีครูไม่ครบชั้น (1)
12. โรงเรียนมีขนาดใหญ่ มีนักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไป (1)
13. ครูมีภาระงานอย่างอื่นมาก (1)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการอบรมสัมมนาการใช้หลักสูตรให้ครูผู้สอนและผู้บริหาร (12)
2. ควรให้ครูปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น (10)
3. ควรมีหน่วยงานกลางประสานการใช้หลักสูตร โดยเฉพาะให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร (3)

4. ควรนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนของปีต่อไป (3)
5. ควรสร้างสื่อการสอนให้มาก (3)
6. ควรมีข้อมูลหรือเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรให้มากขึ้น และเสนอแนะชี้แจงการใช้หลักสูตรให้ตรงกับเป้าหมายความต้องการของครู (3)
7. ควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวิพากษ์วิจารณ์การใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ตรงตามความต้องการของโรงเรียน (2)
8. ควรจัดคู่มือครูให้ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ (2)
9. ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรตามสภาพท้องถิ่นให้แยกเป็นระดับชั้น (2)
10. ควรให้มีการช่วยเหลือครู และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม (2)
11. ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรตามสภาพท้องถิ่นให้แยกเป็นระดับชั้น (2)
12. ควรใช้แบบเรียนมาตรฐาน กิจกรรมเสริมที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น (1)
13. ครูผู้สอนควรศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจแล้วจึงวางแผนการสอน (1)
14. ควรให้ครูสอนตามความถนัด (1)
15. ควรปฏิบัติการสอนเต็มเวลา เต็มหลักสูตร (1)

2. งานด้านวัดผลประเมินผล

ปัญหา

1. ขาดเครื่องมือทดสอบที่เป็นมาตรฐาน (17)
2. ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจด้านการประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง (8)
3. ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดทำแฟ้มสะสมงาน (6)
4. ขาดงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในการวัดและประเมินผล (4)
5. โรงเรียนไม่นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงงานวิชาการ (2)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรใช้ข้อสอบมาตรฐานในการดำเนินการ (15)

2. ควรจัดให้มีการวัดผลหลายรูปแบบ (8)
3. ควรอบรมให้ความรู้แก่ครูเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการวัดประเมินผล เช่น การประเมินผลตามสภาพจริงและการจัดทำแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) (6)
4. ควรกำหนดนโยบายการวัดประเมินผลไว้ล่วงหน้า (5)
6. ควรนำผลการประเมินผลมาสรุปหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาการเรียนการสอน (5)
7. ควรจัดสัมมนาหาแนวปฏิบัติที่เหมาะสม (3)
8. ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล (3)
9. ควรวัดผลทุกครั้งที่จบบทเรียน (2)

3. งานนิเทศภายใน

ปัญหา

1. การนิเทศภายในของโรงเรียนปฏิบัติน้อย ไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ (28)
2. ผู้บริหารมีภาระงานอื่นมาก ไม่มีเวลานิเทศภายใน (6)
3. ผู้บริหารไม่ได้มอบหมายงานให้บุคลากรอื่นทำการนิเทศแทน (6)
4. ผู้นิเทศขาดทักษะความรู้ ความสามารถ ไม่เข้าใจเจตนารมณ์ของการนิเทศภายใน (6)
5. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ (5)
6. ขาดการวางแผนจัดระบบ (4)
7. ขาดการนำผลการนิเทศมาใช้ปรับปรุงงาน (3)
8. หน่วยงานไม่ให้ความสนใจปัญหาของการนิเทศภายใน (3)
9. ครูไม่ยอมรับผู้นิเทศที่ไม่ใช่ผู้บริหาร (3)
10. ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม (2)
11. ขาดเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสม (2)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีแผนการนิเทศภายใน และปฏิบัติอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ (28)
2. ควรมีการนิเทศภายในทุกสัปดาห์ หรืออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง (8)
3. ควรสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ (5)
4. ควรจัดการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ (4)
5. ควรแต่งตั้งบุคลากรอื่นร่วมนิเทศภายในโดยมีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร (4)
6. ควรอบรมให้ความรู้แก่ผู้นิเทศ (4)
7. ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง ขอบเขต เนื้อหาสาระและสร้างเครื่องมือ (4)
8. ควรสร้างเครื่องมือนิเทศที่มีประสิทธิภาพ (3)
9. ควรนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอน (3)
10. ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน (2)
11. ผู้บริหารควรรีให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน (2)
12. ควรเปิดโอกาสให้ครูที่มีผลงานดีได้นำเสนอผลงานเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี (1)
13. ควรจัดให้ครูไปทัศนศึกษาดูงาน (1)